

32003L0041

23.9.2003

ÚRADNÝ VESTNÍK EURÓPSKEJ ÚNIE

L 235/10

SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY 2003/41/ES

z 3. júna 2003

o činnostiach a dohláde nad inštitúciami zamestnaneckého dôchodkového zabezpečenia

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, najmä na jej článok 47 ods. 2, článok 55 a článok 95 ods. 1,

so zreteľom na návrh Komisie ⁽¹⁾,so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru ⁽²⁾,konajúc v súlade s postupom ustanoveným v článku 251 zmluvy ⁽³⁾,

keďže:

- (1) skutočný vnútorný trh pre finančné služby je kľúčom pre zvyšovanie hospodárskeho rastu a tvorbu pracovných príležitostí v spoločenstve;
- (2) sa už dosiahli významné výsledky pri vytváraní tohto vnútorného trhu, ktoré umožňujú finančným inštitúciám fungovať v iných členských štátoch a ktoré zabezpečujú vysokú úroveň ochrany finančných služieb pre spotrebiteľov;
- (3) oznámenie Komisie pod názvom „Implementácia rámca pre finančné trhy: akčný plán“, určuje súbor krokov, ktoré sú potrebné na to, aby sa dokončil vnútorný trh pre finančné služby a Európska Rada, na svojom zasadnutí v Lisabone 23. a 24. marca 2000, vyzvala na implementáciu tohto akčného plánu do roku 2005;
- (4) akčný plán pre finančné služby zdôrazňuje ako naliehavú prioritu potrebu vypracovať smernicu o obozretnom dohláde nad inštitúciami zamestnaneckého dôchodkového zabezpečenia, keďže tieto inštitúcie sú významnými finančnými inštitúciami, ktoré majú kľúčovú úlohu pri zaistení integrácie, efektívnosti a likvidity finančných trhov, no nepodliehajú koherentnému právnemu rámcu spoločenstva, ktorý by im umožňoval naplno využívať výhody vnútorného trhu;
- (5) pretože systémy sociálneho zabezpečenia prechádzajú zvyšujúcim sa tlakom, na zamestnanecké dôchodky sa bude v budúcnosti stále viac a viac spoliehať ako na doplnok; preto by sa mali pripraviť zamestnanecké dôchodky, no bez toho, aby sa spochybňoval význam dôchodkových systémov sociálneho zabezpečenia pokiaľ ide o istú, trvalú a účinnú sociálnu ochranu, ktorá by mala zaručiť slušný

životný štandard v starobe a preto by mala byť ústredným bodom cieľa posilniť európsky sociálny model;

- (6) táto smernica preto predstavuje prvý krok na ceste k vnútornému trhu pre zamestnanecké dôchodkové zabezpečenie, organizovanom v európskom rozsahu; stanovením „zásady obozretnosti“ ako základnej zásady kapitálového investovania a umožnením, aby inštitúcie fungovali cezhranične, sa podporuje presmerovanie úspor do oblasti zamestnaneckého dôchodkového zabezpečenia, čím sa prispieva k hospodárskemu a sociálnemu pokroku;
- (7) pravidlá obozretnosti stanovené v tejto smernici sú určené na zaručenie vysokého stupňa bezpečnosti pre budúcich dôchodcov uložením prísnych štandardov dohľadu a na vyčistenie cesty pre efektívne spravovanie systémov zamestnaneckých dôchodkov;
- (8) inštitúcie, ktoré sú úplne oddelené od akéhokoľvek sponzorujúceho subjektu a ktoré fungujú na základe prostriedkov z fondov na jediný účel, ktorým je poskytovanie dôchodkov, by mali mať slobodu poskytovania služieb a slobodu investovania, podliehajú iba koordinovaným požiadavkám obozretnosti, bez ohľadu na to, či tieto inštitúcie sú považované za právnické osoby;
- (9) v súlade so zásadou subsidiarity členské štáty by si mali ponechať plnú zodpovednosť za organizovanie svojich dôchodkových systémov aj za rozhodovanie o úlohe každého z troch „pilierov“ dôchodkového systému v jednotlivých členských štátoch; v súvislosti s druhým pilierom by si mali tiež ponechať plnú zodpovednosť za úlohu a funkcie rôznych inštitúcií, ktoré poskytujú zamestnanecké dôchodky ako sú celoodvetvové dôchodkové fondy jednotlivých odvetví priemyslu, dôchodkové fondy spoločností a životné poisťovne; zámerom tejto smernice nie je spochybniť túto výsadu;
- (10) vnútroštátne predpisy týkajúce sa účasti samostatne zárobkovo činných osôb v inštitúciách zamestnaneckého dôchodkového zabezpečenia sú rôzne; v niektorých členských štátoch inštitúcie zamestnaneckého dôchodkového zabezpečenia môžu fungovať na základe dohôd s odvetvím alebo skupinami odvetví, ktorých členovia konajú z pozície samostatne zárobkovo činných osôb alebo priamo so samostatne zárobkovo činnými osobami a zamestnancami; v niektorých členských štátoch sa samostatne zárobkovo činná osoba môže stať aj členom inštitúcie, ak táto samostatne zárobkovo činná osoba koná ako zamestnávateľ alebo poskytuje subjektu svoje profesionálne služby; v niektorých členských štátoch samostatne zárobkovo činné osoby sa nemôžu prihlásiť do inštitúcie zamestnaneckého dôchodkového zabezpečenia, pokiaľ nie sú splnené určité požiadavky, vrátane tých, ktoré ukladá sociálne a pracovné právo;

⁽¹⁾ Ú. v. C 96 E, 27.3.2001, s. 136.⁽²⁾ Ú. v. C 155, 29.5.2001, s. 26.⁽³⁾ Stanovisko Európskeho parlamentu zo 4. júla 2001 (Ú. v. ES C 65 E, 14.3.2002, s. 135), spoločná pozícia Rady z 5. novembra 2002 (zatiaľ neuvyverejnená v úradnom vestníku) a rozhodnutie Európskeho parlamentu z 12. marca 2003 (zatiaľ neuvyverejnené v úradnom vestníku) a rozhodnutie Rady z 13. mája 2003.

- (11) inštitúcie spravujúce systémy sociálneho zabezpečenia, ktoré sú už koordinované na úrovni spoločenstva, by sa mali vylúčiť z rozsahu pôsobnosti tejto smernice; mala by sa však vziať do úvahy osobitosť inštitúcií, ktoré v jednom členskom štáte spravujú systémy sociálneho aj zamestnaneckého dôchodkového zabezpečenia;
- (12) finančné inštitúcie, ktoré už využívajú právny rámec spoločenstva, by vo všeobecnosti mali byť vylúčené z rozsahu pôsobnosti tejto smernice; keďže však aj tieto inštitúcie môžu v niektorých prípadoch ponúkať služby v súvislosti so zamestnaneckými dôchodkami, je dôležité zabezpečiť, aby táto smernica nevedla k narušeniu hospodárskej súťaže; je možné vyhnúť sa takýmto narušeniam tak, že sa uplatnia požiadavky obozretnosti tejto smernice na podnikanie v oblasti zamestnaneckých dôchodkov životných poisťovní; Komisia by mala tiež starostlivo monitorovať situáciu na trhu zamestnaneckých dôchodkov a posúdiť možnosť rozšírenia dobrovoľného uplatnenia tejto smernice na ostatné regulované finančné inštitúcie;
- (13) pri zameraní sa na zabezpečenie finančnej istoty v dôchodku, dávky, ktoré vyplácajú inštitúcie zamestnaneckého dôchodkového zabezpečenia by, vo všeobecnosti, mali zabezpečiť výplatu celoživotného dôchodku; mali by sa umožniť aj platby za dočasné obdobie alebo jednorazové sumy;
- (14) je dôležité zabezpečiť, aby sa starší ľudia a ľudia so zdravotným postihnutím nedostali do rizika chudoby a mohli mať slušný životný štandard. Dôležitým aspektom boja proti chudobe a neistote medzi staršími ľuďmi je primerané pokrytie biometrických rizík v ustanoveniach o zamestnaneckých dôchodkoch; pri stanovovaní dôchodkového systému zamestnávateľa a zamestnanci alebo ich príslušní zástupcovia by mali zväziť možnosť dôchodkového systému vrátane zabezpečenia pokrytia rizika dlhovekosti a rizík zdravotného postihnutia z povolenia ako aj zabezpečenie pozostalých rodinných príslušníkov;
- (15) poskytnutie možnosti členským štátom vylúčiť z rozsahu pôsobnosti vnútroštátnych vykonávacích predpisov inštitúcie spravujúce systémy, ktoré majú spolu celkovo menej než 100 členov, môže v niektorých členských štátoch uľahčiť dohľad, bez toho, aby sa porušilo riadne fungovanie vnútorného trhu v tejto oblasti; no týmto by sa nemalo porušiť právo takýchto inštitúcií menovať pre spravovanie svojho investičného portfólia a úschovu svojich aktív správcov a uschovávatelov usadených v inom členskom štáte a náležite oprávnených;
- (16) inštitúcie ako napríklad „Unterstützungskassen“ v Nemecku, kde členovia nemajú žiadne zákonné práva na dávky v určitej výške a kde sú ich záujmy chránené povinným zákonným poistením proti insolventnosti, by mali byť vylúčené z rozsahu pôsobnosti tejto smernice;
- (17) aby sa ochránili členovia a poberatelia, inštitúcie zamestnaneckého dôchodkového zabezpečenia by mali obmedziť svoje činnosti na tie činnosti a na tie z nich vyplývajúce, ktoré sú uvedené v tejto smernici;
- (18) v prípade konkurzu sponzorujúceho subjektu, člen čelí riziku straty svojej práce aj svojich získaných dôchodkových práv; preto je potrebné zabezpečiť jasné oddelenie medzi týmto subjektom a inštitúciou a stanovenie minimálnych štandardov obozretnosti na ochranu členov;
- (19) inštitúcie zamestnaneckého dôchodkového zabezpečenia fungujú a sú pod dohľadom v jednotlivých členských štátoch s výraznými rozdielmi; v niektorých členských štátoch sa dohľad môže vykonávať nielen nad inštitúciou samotnou ale aj nad subjektmi alebo spoločnosťami, ktoré sú oprávnené spravovať tieto inštitúcie; členské štáty by mali vedieť vziať túto osobitosť do úvahy, pokiaľ sú účinne splnené požiadavky stanovené v tejto smernici; členské štáty by mali umožniť aj poisťovníam a iným finančným subjektom spravovať inštitúcie zamestnaneckého dôchodkového zabezpečenia;
- (20) inštitúcie zamestnaneckého dôchodkového zabezpečenia sú poskytovateľmi finančných služieb a nesú veľkú zodpovednosť za poskytovanie zamestnaneckých dôchodkov a preto by mali spĺňať určité minimálne štandardy obozretnosti vzhľadom na svoje činnosti a podmienky fungovania;
- (21) veľký počet inštitúcií v určitých členských štátoch znamená, že je potrebné pragmatické riešenie týkajúce sa predchádzajúceho poskytnutia povolenia inštitúciám; no ak chce inštitúcia spravovať systém v inom členskom štáte, malo by sa vopred vyžadovať oprávnenie, ktoré poskytuje príslušný orgán v domovskom členskom štáte.
- (22) každý členský štát by mal vyžadovať, aby každá inštitúcia, ktorá sa nachádza na jeho území pripravila ročnú účtovnú uzávierku a výročnú správu berúc do úvahy každý dôchodkový systém, ktorý poskytuje a, kde je to vhodné, ročnú účtovnú uzávierku a výročnú správu pre každý dôchodkový systém; ročná účtovná uzávierka a výročné správy premietajúce pravdivý a spravodlivý prehľad aktív, pasív a finančného postavenia inštitúcie berúc do úvahy každý dôchodkový systém, ktorý poskytuje daná inštitúcia, náležito schválené oprávnenou osobou, sú základným zdrojom informácií pre členov a poberateľov dávok zo systému a príslušné orgány; umožňujú najmä príslušným orgánom monitorovať riadne finančné hospodárenie inštitúcie a posúdiť, či inštitúcia dokáže splniť všetky svoje zmluvné záväzky;

- (23) riadne informácie pre členov a poberateľov dôchodkového systému sú kľúčové; toto má osobitný význam pri žiadostiach o informácie týkajúce sa finančného hospodárenia inštitúcie, zmluvných pravidiel, dávok a skutočného financovania nadobudnutých dôchodkových nárokov, investičnej politiky a riadenia rizík a nákladov;
- (24) investičná politika inštitúcie je rozhodujúcim faktorom pre bezpečnosť a schopnosť poskytovať zamestnanecké dôchodky; inštitúcie by preto mali vypracovať a, najmenej raz za tri roky, prehodnotiť prehlásenie o investičných zásadách; malo by sa dať k dispozícii príslušným orgánom a na požiadanie aj členom a poberateľom dávok každého dôchodkového systému;
- (25) aby sa splnila ich zákonná funkcia, príslušným orgánom by sa mali poskytnúť primerané práva na informovanosť a právomoci zasiahnuť s ohľadom na inštitúcie a osoby, ktoré ich skutočne vedú; ak inštitúcia na zamestnanecké dôchodkové zabezpečenie preniesla funkcie zásadného významu ako je riadenie investícií, informačné technológie alebo účtovníctvo na iné firmy (zadávanie externe), malo by byť v rámci práv na informovanosť a právomocí na zasiahnutie možné, aby sa tieto rozšírili tak, aby zahŕňali aj tieto externe zadané funkcie, aby sa skontrolovalo, či sa tieto činnosti vykonávajú v súlade s predpismi o dohľade;
- (26) obozretný výpočet poistných rezerv je základnou podmienkou na zabezpečenie splnenia povinností vyplácať dôchodky; poistné rezervy by sa mali vypočítať podľa uznávaných metód poistnej matematiky a mali by ich overiť kvalifikované osoby; najvyššie úrokové sadzby by sa mali zvoliť obozretno podľa príslušných vnútroštátnych pravidiel; najmenšia výška poistných rezerv by mala stačiť na pokračujúce vyplácanie dôchodkov, ktoré sa už vyplácajú poberateľom, a mali by sa do nej premietnuť aj záväzky vznikajúce z nadobudnutých dôchodkových práv členov;
- (27) riziká pokryté inštitúciami sa v jednotlivých členských štátoch výrazne líšia; domovské členské štáty by preto mali mať možnosť vypočítať poistné rezervy podľa ďalších a podrobnejších pravidiel než sú tie, ktoré sú uvedené v tejto smernici;
- (28) dostatočné a primerané aktíva na pokrytie poistných rezerv chránia záujmy členov a poberateľov dôchodkového systému, ak sa sponzorujúci subjekt stane insolventným; najmä v prípadoch cezhraničnej aktivity si vzájomné uznávanie zásad dohľadu uplatňovaných v členských štátoch vyžaduje neustále úplne financovanie poistných rezerv;
- (29) ak inštitúcia nefunguje cezhranične, členské štáty by mali byť schopné povoliť neúplné finančné krytie za predpokladu, že sa stanoví riadny plán na obnovu plného financovania a bez toho, aby boli dotknuté požiadavky smernice Rady 80/987/EHS z 20. októbra 1980 o aproximácii právnych predpisov členských štátov vzťahujúcich sa na ochranu zamestnancov v prípade platobnej neschopnosti ich zamestnávateľa ⁽¹⁾;
- (30) v mnohých prípadoch by to mohol byť sponzorujúci subjekt a nie inštitúcia samotná, ktorý by pokryl biometrické riziko alebo zaručil určité dávky alebo investičné plnenie. No v niektorých prípadoch je to inštitúcia samotná, kto poskytuje takéto pokrytie alebo záruky a záväzky sponzora sa vo všeobecnosti vyčerpajú platením potrebných príspevkov. Za týchto okolností sú ponúkané produkty podobné produktom životných poisťovní a dotknuté inštitúcie by mali držať aspoň rovnaké dodatočné vlastné fondy ako životné poisťovne.
- (31) inštitúcie sú veľmi dlhodobí investori; umorovanie aktív držaných týmito inštitúciami sa vo všeobecnosti nemôže urobiť na žiadny iný účel než je na poskytovanie dôchodkov; ďalej, na to, aby sa primerane chránili práva členov a poberateľov, inštitúcie by si mali zvoliť také umiestnenie aktív, ktoré presne vyhovuje charakteru a trvaniu ich záväzkov; tieto aspekty vyžadujú efektívny dohľad a prístup k pravidlám investovania, ktoré umožňujú inštitúciám dostatočnú pružnosť, aby rozhodli o najistejšej a najefektívnejšej investičnej politike a ktoré ich zaväzujú konať obozretno; dodržiavanie zásady obozretnosti si preto vyžaduje investičnú politiku upravenú podľa štruktúry členov jednotlivých inštitúcie zamestnaneckého dôchodkového zabezpečenia;
- (32) metódy a prax dohľadu sa v jednotlivých členských štátoch líšia; preto by mali členské štáty dostať určitú voľnosť pokiaľ ide o presné pravidlá investovania, ktoré chcú uložiť inštitúciám nachádzajúcim sa na ich území; no tieto pravidlá nesmú obmedzovať voľný pohyb kapitálu, pokiaľ to nie je odôvodnené z dôvodov obozretnosti.
- (33) ako veľmi dlhodobí investori s malými rizikami likvidity, inštitúcie zamestnaneckého dôchodkového zabezpečenia sú v postavení investovať do nelikvidných aktív, ako sú akcie, ako aj na rizikových kapitálových trhoch v rámci limitov obozretnosti; môžu tiež využívať výhody medzinárodnej diverzifikácie; investovanie do akcií, rizikových kapitálových trhov a iných mien, než sú meny, v ktorých majú záväzky, by sa preto nemali obmedzovať okrem z dôvodov obozretnosti;

(1) Ú. v. ES L 283, 28.10.1980, s. 23. Smernica naposledy zmenená a doplnená smernicou 2002/74/ES Európskeho parlamentu a Rady (Ú. v. ES L 270, 8.10.2002, s. 10).

- (34) ak však inštitúcia funguje cezhranične, môžu ju príslušné orgány hostiteľského členského štátu požiadať, aby uplatnila limity na investovanie do akcií a podobných aktív neprijatých na obchodovanie na regulovanom trhu, do akcií a ostatných nástrojov vydaných tým istým subjektom alebo do aktív denominovaných v nerovnocenných menách za predpokladu, že sa tieto pravidlá uplatňujú aj na inštitúcie nachádzajúce sa v hostiteľskom členskom štáte;
- (35) preto by sa mali eliminovať obmedzenia, ktoré obmedzujú hospodársku súťaž na vnútornom trhu, týkajúce sa slobodnej voľby inštitúcií schválených správcov a uschovávatelov aktív;
- (36) bez toho, aby bolo dotknutá vnútroštátna sociálna a pracovná legislatíva o organizovaní dôchodkových systémov vrátane povinného členstva a výsledkov dohôd kolektívneho vyjednávania, inštitúcie by mali mať možnosť poskytovať svoje služby v iných členských štátoch; mali by mať povolené prijímať sponzorstvo subjektov nachádzajúcich sa v iných členských štátoch a viesť dôchodkové systémy s členmi vo viac než jednom členskom štáte; toto by potenciálne viedlo k výrazným úsporám zo zvýšenej výroby pre tieto inštitúcie, zlepšilo konkurencieschopnosť priemyslu spoločnosti a uľahčilo mobilitu pracovných síl; toto si vyžaduje vzájomné uznávanie štandardov obozretnosti; na riadne presadzovanie týchto štandardov obozretnosti by mali dohliadať príslušné orgány domovského členského štátu, pokiaľ nie je stanovené inak;
- (37) výkon práva inštitúcie v jednom členskom štáte spravovať systém zamestnaneckého dôchodkového zabezpečenia, ktoré bolo zmluvne uzatvorené v inom členskom štáte, by mal plne rešpektovať ustanovenia sociálneho a pracovného práva platného v hostiteľskom členskom štáte, pokiaľ sa to týka zamestnaneckých dôchodkov, napríklad definovanie a výplata dôchodkových dávok a podmienky prevoditeľnosti dôchodkových práv
- (38) ak je systém oddelený, ustanovenia tejto smernice sa uplatnia na tento systém individuálne;
- (39) je dôležité zabezpečiť spoluprácu medzi príslušnými orgánmi členských štátov na účely dohľadu a medzi týmito orgánmi a Komisiou na ostatné účely; na účely plnenia si svojich povinností a prispievania ku konzistentnému a včasnému vykonávaniu tejto smernice, príslušné orgány by mali si mali navzájom poskytovať informácie potrebné na uplatňovanie ustanovení tejto smernice; Komisia naznačila svoj zámer stanoviť výbor dozorcov, aby sa posilnila

spolupráca, koordinácia a výmeny názorov medzi príslušnými národnými orgánmi a aby sa podporilo konzistentné vykonávanie tejto smernice;

- (40) keďže cieľ navrhovaného kroku, menovite vytvoriť právny rámec spoločenstva zahŕňajúci inštitúcie zamestnaneckého dôchodkového zabezpečenia, nemôžu dostatočne dosiahnuť členské štáty samotné, ale vzhľadom na rozsah a účinky tohto kroku, sa môže lepšie dosiahnuť na úrovni spoločenstva, spoločenstvo môže prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity ustanovenou v článku 5 zmluvy; v súlade so zásadou proporcionality ustanovenou v tomto článku, táto smernica nejde nad rámec toho, čo je potrebné, aby sa dosiahol tento cieľ,

PRIJALI TÚTO SMERNICU:

Článok 1

Predmet

Táto smernica stanovuje pravidlá pre začatie a uskutočňovanie činností, ktoré vykonávajú inštitúcie zamestnaneckého dôchodkového zabezpečenia.

Článok 2

Rozsah pôsobnosti

1. Táto smernica sa vzťahuje na inštitúcie zamestnaneckého dôchodkového zabezpečenia. Ak v súlade s vnútroštátnym právom, inštitúcie zamestnaneckého dôchodkového zabezpečenia nemajú právnu subjektivitu, členské štáty uplatnia túto smernicu buď na tieto inštitúcie alebo, pokiaľ odsek 2 neustanovuje inak, na tie oprávnené subjekty, ktoré sú zodpovedné za ich správu a konajú v ich mene.

2. Táto smernica sa nevzťahuje na:

- a) inštitúcie spravujúce systémy sociálneho zabezpečenia, ktoré sú zahrnuté v nariadení (EHS) č. 1408/71 ⁽¹⁾ a nariadení (EHS) č. 574/72 ⁽²⁾,

⁽¹⁾ Nariadenie Rady (EHS) č. 1408/71 zo 14. júna 1971 o uplatňovaní systémov sociálneho zabezpečenia na zamestnancov, samostatne zárobkovo činné osoby a ich rodinných príslušníkov, ktorí sa pohybujú v rámci spoločenstva (Ú. v. ES L 149, 5.7.1971, s. 2). Nariadenie naposledy zmenené a doplnené nariadením (ES) č. 1386/2001 Európskeho parlamentu a Rady (Ú. v. ES L 187, 10.7.2001, s. 1).<0>

⁽²⁾ Nariadenie Rady (EHS) č. 574/72 z 21. marca 1972, ktoré stanovuje postup na vykonávanie nariadenia (EHS) č. 1408/71 o uplatňovaní systémov sociálneho zabezpečenia na zamestnancov, samostatne zárobkovo činné osoby a ich rodinných príslušníkov, ktorí sa pohybujú v rámci spoločenstva (Ú. v. ES L 74, 27.3.1972, s. 1). Nariadenie naposledy zmenené a doplnené nariadením Komisie (ES) č. 410/2002 (Ú. v. ES L 62, 5.3.2002, s. 17).

- b) inštitúcie, ktoré sú zahrnuté v smernici 73/239/EHS ⁽¹⁾, smernici 85/611/EHS ⁽²⁾, smernici 93/22/EHS ⁽³⁾, smernici 2000/12/ES ⁽⁴⁾ a smernici 2002/83/ES ⁽⁵⁾,
- c) inštitúcie, ktoré fungujú na priebežnom základe,
- d) inštitúcie, kde zamestnanci sponzorujúceho subjektu nemajú žiadne zákonné práva na dávky a kde sponzorujúci subjekt môže kedykoľvek umoriť svoje aktíva a nemusí nevyhnutne splňať svoje záväzky vyplácať dôchodkové dávky,
- e) spoločnosti používajúce systémy účtovných rezerv s úmyslom vyplatiť dôchodkové dávky svojim zamestnancom.

Článok 3

Uplatnenie na inštitúcie, ktoré vedú systémy sociálneho zabezpečenia

Inštitúcie zamestnaneckého dôchodkového zabezpečenia, ktoré vedú aj povinné systémy dôchodkového zabezpečenia vzťahujúce sa k zamestnaniu považované aj za systémy sociálneho zabezpečenia, na ktoré sa vzťahujú nariadenia (EHS) č. 1408/71 a (EHS) č. 574/72, sú zahrnuté aj do tejto smernice vzhľadom na svoje nepovinné zabezpečovanie zamestnaneckého dôchodku. V takom prípade sa záväzky a zodpovedajúce aktíva oddelia a nie je možné ich previesť na povinné dôchodkové systémy, ktoré sa považujú za systémy sociálneho zabezpečenia alebo opačne.

Článok 4

Dobrovoľné uplatňovanie pre inštitúcie zahrnuté v smernici 2002/83/ES

Domovské členské štáty si môžu zvoliť uplatňovanie ustanovení článkov 9 až 16 a článkov 18 až 20 tejto smernice na oblasť pôsobenia zamestnaneckého dôchodkového zabezpečenia poisťovní, na ktoré sa vzťahuje smernica 2002/83/ES. V takom prípade všetky aktíva a pasíva zodpovedajúce zmienenému podnikaniu sa oddelia a spravujú a organizujú sa oddelene od ostatných činností poisťovní, bez možnosti prevodu.

- (1) Prvá smernica Rady 73/239/EHS z 24. júla 1973 o koordinácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení vzťahujúcich sa na začatie a vykonávanie priameho poistenia s výnimkou životného poistenia (Ú. v. ES L 228, 16.8.1973, s. 3). Smernica naposledy zmenená a doplnená smernicou 2002/13/ES Európskeho parlamentu a Rady (Ú. v. ES L 77, 20.3.2002, s. 17).
- (2) Smernica Rady 85/611/EHS z 20. decembra 1985 o koordinácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení týkajúcich sa podnikov kolektívneho investovania do prevoditeľných cenných papierov (PKIPCP) (Ú. v. ES L 375, 31.12.1985, s. 3). Smernica naposledy zmenená a doplnená smernicou 2001/108/ES Európskeho parlamentu a Rady (Ú. v. ES L 41, 13.2.2002, s. 35).
- (3) Smernica Rady 93/22/EHS z 10. mája 1993 o investičných službách v oblasti cenných papierov (Ú. v. ES L 141, 11.6.1993, s. 27). Smernica naposledy zmenená a doplnená smernicou 2000/64/ES Európskeho parlamentu a Rady (Ú. v. ES L 290, 17.11.2000, s. 27).
- (4) Smernica 2000/12/ES Európskeho parlamentu a Rady z 20. marca 2000 o začatí a vykonávaní činností úverových inštitúcií (Ú. v. ES L 126, 26.5.2000, s. 1). Smernica zmenená a doplnená smernicou 2000/28/ES (Ú. v. ES L 275, 27.10.2000, s. 37).
- (5) Smernica 2002/83/ES Európskeho parlamentu a Rady z 5. novembra 2002 o životnom poistení (Ú. v. ES L 345, 19.12.2002, s. 1).

V takom prípade a len vtedy, ak sa to týka ich zabezpečovania zamestnaneckého dôchodku, poisťovne nepodliehajú článkom 20 až 26, 31 a 36 smernice 2002/83/ES.

Domovský členský štát zabezpečí, aby buď príslušné orgány alebo orgány zodpovedné za dohľad nad poisťovňami, na ktoré sa vzťahuje smernica 2002/83/ES, ako súčasť svojho dohľadu, overovali prísne oddelenie príslušného zamestnaneckého dôchodkového zabezpečenia.

Článok 5

Malé dôchodkové inštitúcie a zákonné systémy

S výnimkou článku 19, členské štáty si môžu zvoliť, že neuplatnia túto smernicu, ako celok alebo čiastočne, na žiadnu inštitúciu nachádzajúcu sa na ich území, ktorá vedie dôchodkové systémy, ktoré majú celkovo spolu menej než 100 členov. Pokiaľ článok 2 ods. 2 neustanovuje inak, takéto inštitúcie by aj napriek tomu mali dostať právo dobrovoľne uplatniť túto smernicu. Článok 20 sa môže uplatniť len vtedy, ak sa uplatnia všetky ostatné ustanovenia tejto smernice.

Členské štáty si môžu zvoliť, že neuplatnia články 9 až 17 na inštitúcie, v ktorých je zamestnanecký dôchodok zabezpečený podľa štatútu, podľa právnych predpisov a zaručuje ho verejný orgán. Článok 20 sa môže uplatniť len vtedy, ak sa uplatnia všetky ostatné ustanovenia tejto smernice.

Článok 6

Definície

Na účely tejto smernice:

- a) „inštitúcia zamestnaneckého dôchodkového zabezpečenia“ alebo „inštitúcia“ znamená inštitúciu bez ohľadu na jej právnu formu, fungujúcu na základe prostriedkov z fondu, zriadenú oddelene od sponzorujúceho subjektu alebo odvetvia na účel zabezpečenia dôchodkových dávok v súvislosti so zamestnaneckou činnosťou na základe dohody alebo zmluvy dohodnutej:
 - jednotlivo alebo kolektívne medzi zamestnávateľom (zamestnávateľmi) a zamestnancom (zamestnancami) alebo ich príslušnými zástupcami, alebo
 - so samostatne zárobkovo činnými osobami v súlade s právnymi predpismi domovského a hostiteľského členského štátu,
 a ktorá vykonáva činnosti priamo z nej vyplývajúce,
- b) „dôchodkový systém“ znamená zmluvu, dohodu, správčovská listina alebo pravidlá stanovujúce, ktoré dôchodkové dávky sa poskytujú a za akých podmienok,
- c) „sponzorujúci subjekt“ znamená každý subjekt alebo iný orgán bez ohľadu na to, či zahŕňa jednu alebo viac právnických alebo fyzických osôb alebo sa z nich skladá, ktorá koná ako zamestnávateľ alebo z pozície samostatne zárobkovo činné osoby alebo ako kombinácia týchto dvoch a ktorá platí príspevky do inštitúcie na zamestnanecké dôchodkové zabezpečenie,

- d) „dôchodkové dávky“ znamenajú dávky zaplatené na základe odvolania sa na dosiahnutie, alebo očakávanie dosiahnutia, odchodu na dôchodok alebo, ak sú doplnkom k takýmto dávkam a sú poskytované na prídavnom základe vo forme platieb v prípade úmrtia, zdravotného postihnutia alebo zániku zamestnania alebo vo forme podporných platieb alebo služieb v prípade choroby, chudoby alebo úmrtia. Aby sa uľahčilo finančné zabezpečenie v dôchodku, tieto dávky sú zvyčajne vo forme doživotných výplat. No môže ísť aj o platby v rámci dočasného obdobia alebo jednorazové platby.
- e) „člen“ znamená osobu, ktorú jej zamestnanecké činnosti oprávňujú alebo budú oprávňovať na dôchodkové dávky v súlade s ustanoveniami dôchodkového systému,
- f) „poberateľ dávok“ znamená osobu poberajúcu dôchodkové dávky,
- g) „príslušné orgány“ znamenajú vnútroštátne orgány určené na plnenie povinností stanovených v tejto smernici,
- h) „biometrické riziká“ znamenajú riziká spojené s úmrtím, zdravotným postihnutím a dlhovekosťou,
- i) „domovský členský štát“ znamená členský štát, v ktorom má inštitúcia svoje registrované sídlo a svoju hlavnú správu alebo, ak nemá registrované sídlo, svoju hlavnú správu,
- j) „hostiteľský členský štát“ znamená členský štát, ktorého sociálne a pracovné právo prináležiace k oblasti systémov zamestnaneckých dôchodkov sa uplatňuje na vzťah medzi sponzorujúcim subjektom a členmi.

Článok 7

Činnosti inštitúcie

Každý členský štát vyžaduje, aby inštitúcie nachádzajúce sa na jeho území obmedzili svoje činnosti na operácie súvisiace s dôchodkami a činnosti z nich vyplývajúce.

Ak v súlade s článkom 4 poisťovňa spravuje svoje zamestnanecké dôchodky oddelením svojich aktív a pasív, tieto oddelené aktíva a pasíva sa obmedzia sa operácie súvisiace s vyplácaním dôchodkov a na činnosti priamo z nich vyplývajúce.

Článok 8

Právne oddelenie sponzorujúceho subjektu a inštitúcií zamestnaneckého dôchodkového zabezpečenia

Každý členský štát zabezpečí právne oddelenie sponzorujúceho subjektu a inštitúcie na zamestnanecké dôchodkové zabezpečenie, aby sa ochránili aktíva inštitúcie v záujme členov a poberateľov v prípade konkurzu sponzorujúceho subjektu.

Článok 9

Podmienky fungovania

1. S ohľadom na každú inštitúciu nachádzajúcu sa na jeho území, každý členský štát zabezpečí, aby:

- inštitúciu registroval príslušný orgán dohľadu v celoštátnom registri alebo aby mala povolenie, v prípade cezhraničných aktivít uvedených v článku 20, register uvedie aj členské štáty, v ktorých daná inštitúcia funguje,
- inštitúciu skutočne viedli osoby s dobrou povestou, ktorí sami musia mať primeranú odbornú kvalifikáciu a skúsenosti alebo musia zamestnávať poradcov s primeranou odbornou kvalifikáciou a skúsenosťami,
- sa zaviedli náležite vytvorené pravidlá týkajúce sa fungovania každého dôchodkového systému, ktorý vedie daná inštitúcia a aby boli členovia primerane informovaní o týchto pravidlách,
- všetky poisťné rezervy vypočítal a overil poisťný matematik, alebo, ak nie poisťný matematik, iný odborník v tejto oblasti vrátane audítora podľa vnútroštátnych právnych predpisov a podľa poisťno-matematických metód, ktoré uznávajú príslušné orgány domovského členského štátu,
- vtedy, ak sponzorujúci subjekt zaručuje výplatu dôchodku, bol zaviazaný vyplácať ho pravidelne,
- boli členovia dostatočne informovaní o podmienkach dôchodkového systému, najmä pokiaľ ide o:
 - práva a povinnosti strán zainteresovaných v dôchodkovom systéme,
 - finančné, poisťné a ostatné riziká spojené s dôchodkovým systémom,
 - charakter a rozloženie týchto rizík.

2. V súlade so zásadou subsidiarity a berúc do náležitej úvahy rozsah dôchodkov ponúkaných v režimoch sociálneho zabezpečenia, členské štáty môžu stanoviť, že možnosť pokrytia dlhovekosti a zdravotného postihnutia, zabezpečenie pozostalých rodinných príslušníkov a záruka splatenia príspevkov ako dodatočných dávok sa ponúkne členom, ak s tým súhlasia zamestnávateľia a zamestnanci alebo ich príslušní zástupcovia.

3. Členský štát môže dať podmienky fungovania inštitúcie nachádzajúcej sa na jeho území do závislosti od ostatných požiadaviek s úmyslom zabezpečiť primeranú ochranu záujmov členov a poberateľov.

4. Členský štát môže povoliť alebo vyžadovať, aby inštitúcie nachádzajúce sa na jeho území zverili správu týchto inštitúcií, celkovo alebo čiastočne, iným subjektom fungujúcim v mene týchto inštitúcií.

5. V prípade cezhraničnej aktivity, ako je uvedené v článku 20, podmienky fungovania inštitúcie podliehajú predchádzajúcemu povoleniu príslušnými orgánmi domovského členského štátu.

Článok 10

Ročné účtovné uzávierky a výročné správy

Každý členský štát vyžaduje, aby každá inštitúcia nachádzajúca sa na jeho území pripravila ročnú účtovnú uzávierku a výročnú správu berúc do úvahy každý dôchodkový systém, ktorý poskytuje a, kde je to vhodné, ročnú účtovnú uzávierku a výročnú správu pre každý dôchodkový systém. Ročné účtovné uzávierky a výročné správy dávajú pravdivý a čestný prehľad o aktívach, pasívach a finančnom postavení inštitúcie. Ročné účtovné uzávierky a informácie v správach sú konzistentné, komplexné, čestne predložené a náležite schválené oprávnenými osobami podľa vnútroštátneho práva.

Článok 11

Informácie, ktoré sa majú poskytovať členom a poberateľom

1. V závislosti od charakteru ustanoveného dôchodkového systému každý členský štát zabezpečí, aby každá inštitúcia nachádzajúca sa na jeho území poskytla aspoň informácie stanovené v tomto článku.

2. Členovia a poberatelia a/alebo, kde je to vhodné, ich zástupcovia dostanú:

- a) na požiadanie, ročnú účtovnú uzávierku a výročnú správu uvedenú v článku 10 a ak je inštitúcia zodpovedná za viac než jeden systém, tú účtovnú uzávierku a výročnú správu, ktoré súvisia s ich konkrétnym dôchodkovým systémom,
- b) v primeranom čase, všetky príslušné informácie týkajúce sa zmien v pravidlách dôchodkového systému.

3. Prehlásenie o zásadách investičnej politiky uvedené v článku 12 sa na požiadanie sprístupní členom a poberateľom a/alebo, ak je to vhodné, ich zástupcom.

4. Každý člen dostane na požiadanie aj podrobné a podstatné informácie o:

- a) cieľovej úrovni dôchodkových dávok, ak je to vhodné,
- b) úrovni dávok v prípade zániku zamestnania,
- c) ak člen nesie investičné riziko, o rozsahu investičných možností, ak je to vhodné, a o aktuálnom investičnom portfóliu ako aj informácie o rizikovej angažovanosti a nákladoch súvisiacich s investíciami,
- d) mechanizmov súvisiacich s prevodmi dôchodkových práv na inú inštitúciu na zamestnanecké dôchodkové zabezpečenie v prípade ukončenia pracovnoprávneho vzťahu.

Členovia dostanú každý rok stručné podrobnosti o situácii inštitúcie ako aj o súčasnej úrovni financovania ich nadobudnutých jednotlivých nárokov.

5. Každý poberateľ dostane pri odchode do dôchodku alebo ak sú ostatné dávky splatné, primerané informácie o dávkach, ktoré sú splatné a zodpovedajúce možnosti výplaty.

Článok 12

Prehlásenie o zásadách investičnej politiky

Každý členský štát zabezpečí, aby každá inštitúcia nachádzajúca sa na jeho území vypracovala a najmenej raz za tri roky, prehodnotila prehlásenie o zásadách investičnej politiky. Toto prehlásenie sa má revidovať bez meškania po každej významnej zmene v investičnej politike. Členské štáty zabezpečia, aby toto prehlásenie obsahovalo aspoň také informácie ako sú metódy merania investičného rizika, zavedené procesy riadenia rizík a pridelovanie strategických aktív s ohľadom na charakter a trvanie dôchodkových záväzkov.

Článok 13

Informácie, ktoré sa majú poskytnúť príslušným orgánom

Každý členský štát zabezpečí, aby príslušné orgány mali s ohľadom na každú inštitúciu nachádzajúcu sa na jeho území potrebné právomoci a prostriedky:

- a) na vyžadovanie, aby inštitúcia, členovia jej predstavenstva a ostatní riadiaci pracovníci alebo riaditelia alebo osoby kontrolujúce inštitúciu, poskytli informácie o všetkých podnikateľských záležitostiach alebo zaslali všetky podnikateľské dokumenty,
- b) na dohľad nad vzťahmi medzi inštitúciou a ostatnými spoločnosťami alebo medzi inštitúciami, ak inštitúcie prevádzajú funkcie na tieto iné spoločnosti alebo inštitúcie (zadávanie externe) ovplyvňujúce finančné postavenie inštitúcie alebo majú zásadný význam pre účinný dohľad,
- c) na pravidelné získavanie prehlásenia o zásadách investičnej politiky, ročných účtovných uzávierkach a výročných správach a všetkých dokumentov potrebných na účely dohľadu. Tieto môžu zahŕňať dokumenty ako napríklad:
 - i) vnútorné predbežné správy,
 - ii) poisťno – matematické ocenenie a podrobné predpoklady,
 - iii) štúdie o aktívach a pasívach,
 - iv) dôkaz konzistentnosti so zásadami investičnej politiky,
 - v) dôkaz, že príspevky boli zaplatené podľa plánu,
 - vi) správy od osôb zodpovedných za audit ročnej účtovnej zvierky uvedenej v článku 10,
- d) na vykonanie inšpekcie priamo na mieste v priestoroch danej inštitúcie a, ak je to vhodné, inšpekcií externe zadaných funkcií, aby sa skontrolovalo, či sa činnosti vykonávajú v súlade s pravidlami dohľadu.

Článok 14

Právomoci zasiahnuť a povinnosti príslušných orgánov

1. Príslušné orgány vyžadujú, aby každá inštitúcia, ktorá sa nachádza na ich území používala riadne administratívne a účtovné postupy a primerané mechanizmy vnútornej kontroly.

2. Príslušné orgány majú právomoc prijať akékoľvek opatrenia vrátane, ak je to vhodné, opatrení administratívneho alebo finančného charakteru s ohľadom na každú inštitúciu, ktorá sa nachádza na ich území alebo proti osobám, ktoré vedú inštitúciu, ktoré sú primerané a potrebné na to, aby sa zabránilo alebo aby sa napravili nezrovnalosti poškodzujúce záujmy členov a poberateľov.

Môžu tiež obmedziť alebo zakázať voľné nakladanie s aktívami inštitúcie, najmä ak:

a) inštitúcia nezaviedla dostatočné poistné rezervy s ohľadom na celé podnikanie alebo má nedostatočné aktíva na pokrytie poistných rezerv,

b) inštitúcia nemá bilančnú rezervu.

3. Aby sa ochránili záujmy členov a poberateľov, príslušné orgány môžu preniesť právomoci, ktoré majú osoby, ktoré vedú inštitúciu nachádzajúcu sa na ich území, v súlade s právom domovského členského štátu, úplne alebo čiastočne na osobitného zástupcu, ktorý je spôsobilý vykonávať tieto právomoci.

4. Príslušné orgány môžu zakázať alebo obmedziť činnosti inštitúcie, ktorá sa nachádza na ich území, najmä ak:

a) inštitúcia primerane nechráni záujmy členov a poberateľov,

b) inštitúcia viac nespĺňa podmienky fungovania,

c) inštitúcia vážne zlyhá v plnení si svojich povinností podľa predpisov, ktorým podlieha,

d) v prípade cezhraničnej aktivity, inštitúcia nerešpektuje požiadavky sociálneho a pracovného práva hostiteľského členského štátu týkajúce sa oblasti zamestnaneckých dôchodkov.

Každé rozhodnutie zakázať činnosti inštitúcie je podopreté presným zdôvodnením a oznámené príslušnej inštitúcii.

5. Členské štáty zabezpečia, že rozhodnutia prijaté s ohľadom na inštitúciu podľa zákonov, predpisov a administratívnych opatrení prijatých v súlade s touto smernicou podliehajú právu obrátiť sa na súdy.

Článok 15

Poistné rezervy

1. Domovský členský štát zabezpečí, aby inštitúcie, ktoré vedú zamestnanecké dôchodkové systémy stanovili, s ohľadom na celkový rozsah svojich dôchodkových systémov, primeranú sumu pasív zodpovedajúcu finančným záväzkom, ktoré vyplývajú z ich portfólia existujúcich dôchodkových zmlúv.

2. Domovský členský štát zabezpečí, aby inštitúcie, ktoré vedú zamestnanecké dôchodkové systémy, ak poskytujú krytie voči biometrickým rizikám, resp. záruku buď investičného plnenia alebo danej úrovne dávok, stanovili dostatočné poistné rezervy s ohľadom na celkový rozsah týchto systémov.

3. Poistné rezervy sa počítajú každý rok. Domovský členský štát však môže povoliť výpočet raz za tri roky, ak inštitúcia poskytne členom, resp. príslušným orgánom osvedčenie alebo správu o úpravách na roky medzi tým. Osvedčenie alebo správa premieta upravený vývoj poistných rezerv a zmeny v pokrytých rizikách.

4. Výpočet poistných rezerv urobí a overí poistný matematik, alebo, ak nie poistný matematik, iný odborník v tejto oblasti vrátane audítora podľa vnútroštátnych právnych predpisov, podľa poistno-matematických metód, ktoré uznávajú príslušné orgány domovského členského štátu, podľa týchto zásad:

a) minimálna výška poistných rezerv sa vypočíta podľa dostatočne obozretného poistno-matematického ocenenia, berúc do úvahy všetky záväzky na dávky a príspevky v súlade s dôchodkovými mechanizmami danej inštitúcie. Musí byť dostatočná pre dôchodky aj pre dávky už vyplácané poberateľom, aby sa aj naďalej mohli vyplácať a premietajú záväzky, ktoré vznikajú z nadobudnutých dôchodkových práv členov. Ekonomické a poistno-matematické predpoklady zvolené na ocenenie pasív sa vyberú obozretné berúc do úvahy, ak je to aplikovateľné, primeranú maržu pre nepriaznivú odchýlku,

b) maximálne použité úrokové sadzby sa vyberú obozretné a určia sa v súlade so všetkými príslušnými pravidlami domovského členského štátu. Tieto obozretné úrokové miery sa určia berúc do úvahy:

— výnosy zodpovedajúcich aktív, ktoré má inštitúcia a budúca návratnosť investícií a/alebo

— výnosy na trhu vysokokvalitných alebo štátnych dlhopisov,

c) biometrické tabuľky používané pre výpočet poistných rezerv sa zakladajú na zásadách obozretnosti so zreteľom na hlavné charakteristiky skupiny členov a dôchodkových systémov, najmä očakávané zmeny v príslušných rizikách,

d) metóda a základ výpočtu poistných rezerv zostane vo všeobecnosti konštantný z jedného finančného roka na druhý. Zmeny sa však môžu odôvodniť zmenou právnych, demografických alebo hospodárskych okolností, na základe ktorých sa tvoria predpoklady.

5. Domovský členský štát môže urobiť výpočet poistných rezerv v závislosti od dodatočných a podrobnejších požiadaviek, s úmyslom zabezpečiť primeranú ochranu záujmom členov a poberateľov.

6. S úmyslom ďalšej harmonizácie pravidiel týkajúcich sa výpočtu poistných rezerv, ktoré môžu byť odôvodnené – najmä úrokové miery a ostatné predpoklady ovplyvňujúce úroveň poistných rezerv – Komisia každé dva roky alebo na požiadanie členského štátu vydá správu o situácii týkajúcej sa rozvoja cezhraničných aktivít.

Komisia navrhne potrebné opatrenia na zabránenie možných deformácií spôsobených rôznymi úrovňami úrokových mier a na ochranu záujmov poberateľov a členov každého systému.

Článok 16

Financovanie poistných rezerv

1. Domovský členský štát vyžaduje, aby každá inštitúcia mala vždy dostatočné a primerané aktíva na pokrytie poistných rezerv s ohľadom na celkový rozsah vedených dôchodkových systémov.

2. Domovský členský štát môže povoliť, aby mala inštitúcia, počas obmedzeného časového obdobia, nedostatočné aktíva na pokrytie poistných rezerv. V tomto prípade príslušné orgány vyžadujú, aby inštitúcia prijala konkrétny a uskutočniteľný plán obnovy, aby sa zabezpečilo, že požiadavky odseku 1 sú opäť splnené. Plán podlieha týmto podmienkam:

a) inštitúcia zostaví konkrétny a uskutočniteľný plán na opätovné ustanovenie požadovanej výšky aktív, aby sa v správnom čase plne pokryli poistné rezervy. Plán sa dá k dispozícii členom alebo, ak je to aplikovateľné, ich zástupcom, resp. bude podliehať schváleniu príslušnými orgánmi domovského členského štátu,

b) pri zostavovaní plánu sa berie do úvahy osobitná situácia inštitúcie, najmä štruktúra aktív/pasív, profil rizík, plán likvidity, vekový profil členov oprávnených dostávať dôchodok, systémy na začiatku a systémy meniace sa z nefinancujúcich alebo čiastočne financujúcich na plne financujúce.

c) v prípade ukončenia dôchodkového systému počas obdobia uvedeného vyššie v tomto odseku, inštitúcia informuje príslušné orgány domovského členského štátu. Inštitúcia stanoví

postup, aby sa previedli aktíva a zodpovedajúce pasíva na inú finančnú inštitúciu alebo podobný subjekt. Tento postup sa poskytne príslušným orgánom domovského členského štátu a všeobecný prehľad postupu sa dá k dispozícii členom alebo, ak je to aplikovateľné, ich zástupcom v súlade so zásadou zachovania mlčanlivosti.

3. V prípade cezhraničnej aktivity, ako je uvedené v článku 20, poistné rezervy sú vždy plne financované s ohľadom na celkový rozsah vedených dôchodkových systémov. Ak tieto podmienky nie sú splnené, príslušné orgány domovského členského štátu zasiahnu v súlade s článkom 14. Aby sa dodržala táto požiadavka, domovský členský štát môže vyžadovať oddelenie aktív a pasív.

Článok 17

Bilančné rezervy

1. Domovský členský štát zabezpečí, aby inštitúcie, ktoré vedú dôchodkové systémy, ak inštitúcia sama a nie sponzorujúci subjekt preberá záväzok pokrytia voči biometrickému riziku alebo dáva záruku daného investičného plnenia alebo danej úrovne dávok, mali trvalo dodatočné aktíva nad poistnými rezervami, ktoré slúžia na vyrovnanie. Ich výška odráža typ rizika a základ aktíva s ohľadom na celkový rozsah vedených systémov. Tieto aktíva sú bez všetkých predvídateľných záväzkov a slúžia ako bezpečnostný kapitál na absorbovanie rozdielov medzi projektovanými a skutočnými výdavkami a ziskami.

2. Na účely výpočtu minimálnej výšky dodatočných aktív sa uplatnia pravidlá stanovené v článku 27 a 28 smernice 2002/83/ES.

3. Odsek 1 však nebráni členským štátom vyžadovať od inštitúcií nachádzajúcich sa na ich území, aby mali bilančné rezervy alebo aby stanovili podrobnejšie pravidlá za predpokladu, že sú zdôvodnené obozretnosťou.

Článok 18

Pravidlá investovania

1. Členské štáty vyžadujú, aby inštitúcie nachádzajúce sa na ich území investovali v súlade so zásadou obozretnosti a najmä v súlade s týmito pravidlami:

a) aktíva sa investujú v najlepšom záujme členov a poberateľov. V prípade možného konfliktu záujmov, inštitúcia alebo subjekt, ktorý spravuje jej portfólio, zabezpečí, že sa investícia urobí vo výhradnom záujme členov a poberateľov,

- b) aktíva sa investujú tak, aby sa zaručila bezpečnosť, kvalita, likvidita a rentabilita portfólia ako celku.

Aj aktíva vedené na krytie poistných rezerv sa investujú spôsobom primeraným charakteru a trvaníu očakávaných budúcich dôchodkov,

- c) aktíva sa investujú prevažne na regulovaných trhoch. Investície do aktív, ktoré nie sú prijaté na obchodovanie na regulovanom finančnom trhu sa v každom prípade musia zachovávať na obozretných úrovniach,
- d) investície do derivátových nástrojov sú možné, pokiaľ prispievajú k zníženiu investičných rizík alebo uľahčujú efektívne riadenie portfólia. Musia sa obozretne oceniť, berúc do úvahy základné aktívum a musia sa zahrnúť do ocenenia aktív inštitúcie. Inštitúcia sa vyhne aj nadmernému vystaveniu sa riziku u jednej protistrany a u ostatných derivátových operácií,
- e) aktíva sa náležite rozložia tak, aby sa vyhlo nadmernému spoliehaniu sa na jednotlivé aktívum, emitenta alebo skupinu subjektov a akumuláciám rizika v portfóliu ako celku.

Investície do aktív vydaných tým istým emitentom alebo skupinou emitentov patriacich do tej istej skupiny nevystavujú inštitúciu nadmernej koncentrácii rizika,

- f) investície do sponzorujúceho subjektu nepresiahnu 5 % portfólia ako celku a ak sponzorujúci subjekt patrí do skupiny, investícia do subjektov patriacich do tej istej skupiny ako sponzorujúci subjekt nepresiahne 10 % portfólia.

Ak je inštitúcia sponzorovaná niekoľkými subjektmi, investícia do týchto sponzorujúcich subjektov sa urobí obozretne, berúc do úvahy potrebu náležitého rozloženia.

Členské štáty sa môžu rozhodnúť, že neuplatnia požiadavky uvedené pod písm. e) a f) na investovanie do štátnych dlhopisov.

2. Domovský členský štát zakáže inštitúcii požičať si alebo konať ako ručiteľ v mene tretích strán. Členské štáty môžu však povoliť inštitúciám urobiť niektoré výpožičky len na účely likvidity a na dobu dočasnú.

3. Členské štáty nevyžadujú, aby inštitúcie, ktoré sa nachádzajú na ich území, investovali do určitých kategórií aktív.

4. Bez toho, aby bol dotknutý článok 12, členské štáty nepodmienia investičné rozhodnutia inštitúcie, ktorá sa nachádza na ich území alebo jej investičného manažéra žiadnemu predchádzajúcemu schváleniu alebo požiadavkám systematického oznamovania.

5. V súlade s ustanoveniami odsekov 1 až 4, členské štáty môžu pre inštitúcie, ktoré sa nachádzajú na ich území stanoviť podrobnejšie pravidlá vrátane kvantitatívnych pravidiel za predpokladu, že sú odôvodnené obozretnosťou, aby sa premietol celkový rozsah dôchodkových systémov, ktoré vedú tieto inštitúcie.

Členské štáty môžu uplatniť najmä investičné ustanovenia podobné ustanoveniam v smernici 2002/83/ES.

Členské štáty však nebránia inštitúciám v:

- a) investovaní do výšky 70 % aktív pokrývajúcich poistné rezervy alebo celého portfólia pre systémy, v ktorých členovia nesú investičné riziká v akciách, obchodovateľných cenných papieroch, s ktorými sa zaobchádza ako s akciami a firemnými dlhopismi prijatými na obchodovanie na regulovaných trhoch a v rozhodovaní o relatívnej váhe týchto cenných papierov vo svojom investičnom portfóliu. No za predpokladu, že je to odôvodnené obozretnosťou, členské štáty môžu uplatniť nižšiu hranicu na inštitúcie, ktoré poskytujú dôchodkové produkty so zárukou dlhodobej úrokovej miery, nesú investičné riziko a sami umožňujú túto záruku,
- b) investovaní do výšky 30 % aktív pokrývajúcich poistné rezervy v aktívach denominovaných v iných menách než sú tie, v ktorých sú vyjadrené záväzky,
- c) investovaní na rizikových kapitálových trhoch.

6. Odsek 5 nevyklučuje právo členských štátov vyžadovať od inštitúcií nachádzajúcich sa na ich území uplatňovanie prísnejších investičných pravidiel aj jednotlivo za predpokladu, že sú odôvodnené obozretnosťou, najmä na základe záväzkov, do ktorých vstúpila inštitúcia.

7. V prípade cezhraničnej aktivity uvedenej v článku 20, príslušné orgány každého hostiteľského členského štátu môžu vyžadovať, aby sa pravidlá stanovené v druhom pododseku uplatňovali na inštitúciu v domovskom členskom štáte. V takom prípade sa tieto pravidlá uplatňujú len na časť aktív inštitúcie, ktorá zodpovedá aktivitám vykonávaným v príslušnom hostiteľskom členskom štáte. Ďalej, sa uplatnia len vtedy, ak sa tiež tie isté alebo prísnejšie pravidlá uplatňujú na inštitúcie nachádzajúce sa v hostiteľskom členskom štáte.

Pravidlá uvedené v prvom pododseku sú tieto:

- a) inštitúcia neinvestuje viac než 30 % týchto aktív do akcií, ostatných cenných papierov, s ktorými sa zaobchádza ako s akciami, a dlhových cenných papierov, ktoré nie sú prijaté na obchodovanie na regulovanom trhu alebo inštitúcia investuje aspoň 70 % týchto aktív do akcií, ostatných cenných papierov, s ktorými sa zaobchádza ako s akciami, a dlhových cenných papierov, ktoré sú prijaté na obchodovanie na regulovanom trhu,
- b) inštitúcia investuje najviac 5 % týchto aktív do akcií a ostatných cenných papierov, s ktorými sa zaobchádza ako s akciami, dlhopisov, dlhových cenných papierov a ostatných nástrojov peňažného a kapitálového trhu, ktoré vydal ten istý subjekt a najviac 10 % týchto aktív do akcií a ostatných cenných papierov, s ktorými sa zaobchádza ako s akciami, dlhopisov, dlhových cenných papierov a ostatných nástrojov peňažného a kapitálového trhu, ktoré vydali subjekty patriace do jednej skupiny,

c) inštitúcia investuje najviac 30 % týchto aktív do aktív denominovaných v iných menách, než sú meny, v ktorých sú vyjadrené záväzky.

Aby sa dodržali tieto požiadavky, domovský členský štát môže vyžadovať oddelenie aktív.

Článok 19

Správa a úschova

1. Členské štáty neobmedzia inštitúcie pri menovaní, pre spravovanie investičného portfólia, investičných správcov usadených v inom členskom štáte a náležite oprávnených pre túto činnosť v súlade so smernicami 85/611/EHS, 93/22/EHS, 2000/12/ES a 2002/83/ES, ako aj so smernicami uvedenými v článku 2 ods. 1 tejto smernice.

2. Členské štáty neobmedzia inštitúcie pri menovaní, pre úschovu svojich aktív, uschovávatelov usadených v inom členskom štáte a náležite oprávnených pre túto činnosť v súlade so smernicou 93/22/EHS alebo smernicou 2000/12/ES alebo prijatých ako depozitár na účely smernice 85/611/EHS.

Ustanovenie uvedené v tomto odseku nebráni domovskému členskému štátu stanoviť menovanie depozitára alebo uschovávatela za povinné.

3. Každý členský štát prijme potrebné kroky, aby sa mu podľa vnútroštátneho práva umožnilo zakázať v súlade s článkom 14 voľné nakladanie s aktívami, ktoré drží depozitár alebo uschovávatel nachádzajúci sa na jeho území na požiadanie domovského členského štátu inštitúcie.

Článok 20

Cezhraničné aktivity

1. Bez toho, aby bola dotknutá vnútroštátne sociálne a pracovné právne predpisy o organizovaní dôchodkových systémov vrátane povinného členstva a výsledkoch dohôd kolektívneho vyjednávania, členské štáty umožnia subjektom nachádzajúcim sa na ich území sponzorovať inštitúcie zamestnaneckého dôchodkového zabezpečenia s oprávnením v ostatných členských štátoch. Tiež umožnia inštitúciám zamestnaneckého dôchodkového zabezpečenia s oprávnením na ich území prijať sponzorstvo subjektov, ktoré sa nachádzajú na území ostatných členských štátov.

2. Inštitúcia, ktorá chce prijať sponzorstvo od sponzorujúceho subjektu, ktorý sa nachádza na území iného členského štátu, podlieha predchádzajúcemu povoleniu zo strany príslušných orgánov svojho domovského členského štátu ako je uvedené v článku 9 ods. 5 Oznámi svoj zámer prijať sponzorstvo od sponzorujúceho subjektu, ktorý sa nachádza na území iného členského štátu príslušným orgánom domovského členského štátu, kde má oprávnenie.

3. Členské štáty vyžadujú od inštitúcií, ktoré sa nachádzajú na ich územiach a ktoré navrhujú, že budú sponzorované subjektom,

ktorý sa nachádza na území iného členského štátu, aby poskytli tieto informácie, pri vykonávaní oznámenia podľa odseku 2:

a) hostiteľský členský štát (hostiteľské členské štáty),

b) názov sponzorujúceho subjektu,

c) hlavné charakteristiky dôchodkového systému, ktorý sa má viesť pre sponzorujúci subjekt.

4. Ak je príslušný orgán domovského členského štátu oboznámený podľa odseku 2 a pokiaľ nemá dôvod na pochybnosti, že administratívna štruktúra finančnej situácie inštitúcie alebo dobrá povest' a odborná kvalifikácia alebo skúsenosti osôb, ktoré vedú inštitúciu, nie sú kompatibilné s operáciami navrhovanými v hostiteľskom členskom štáte, do troch mesiacov od prijatia všetkých informácií uvedených v odseku 3 oznámi tieto informácie príslušným orgánom hostiteľského členského štátu a informuje aj danú inštitúciu.

5. Skôr než inštitúcia začne viesť dôchodkový systém pre sponzorujúci subjekt v inom členskom štáte, príslušné orgány v hostiteľskom členskom štáte do dvoch mesiacov od prijatia informácií uvedených v odseku 3 informujú príslušné orgány domovského členského štátu, ak je to vhodné, o požiadavkách sociálneho a pracovného práva týkajúcich sa oblasti zamestnaneckých dôchodkov, podľa ktorých sa musí viesť dôchodkový systém sponzorovaný subjektom v hostiteľskom členskom štáte a o pravidlách, ktoré sa majú uplatniť v súlade s článkom 18 ods. 7 a odsekom 7 tohto článku. Príslušné orgány domovského členského štátu oznámia tieto informácie inštitúcii.

6. Pri prijatí oznámenia uvedeného v odseku 5 alebo ak sa od príslušných orgánov domovského členského štátu neprijme žiadne oznámenie do uplynutia obdobia stanoveného v odseku 5, inštitúcia môže začať viesť dôchodkový systém sponzorovaný subjektom v hostiteľskom členskom štáte v súlade s požiadavkami sociálneho a pracovného práva hostiteľského členského štátu týkajúceho sa oblasti zamestnaneckých dôchodkov a so všetkými pravidlami, ktoré sa majú uplatniť v súlade s článkom 18 ods. 7 a s odsekom 7 tohto článku.

7. Inštitúcia sponzorovaná subjektom nachádzajúcim sa v inom členskom štáte podlieha najmä, s ohľadom na príslušných členov, všetkým požiadavkám na informovanosť, ktoré ukladajú príslušné orgány hostiteľského členského štátu na inštitúcie nachádzajúce sa v tom členskom štáte v súlade s článkom 11.

8. Príslušné orgány hostiteľského členského štátu informujú príslušné orgány domovského členského štátu o všetkých významných zmenách v požiadavkách sociálneho a pracovného práva hostiteľského členského štátu prislúchajúceho k oblasti zamestnaneckých dôchodkových systémov, ktoré môžu ovplyvniť charakteristiky dôchodkového systému, pokiaľ sa týkajú vedenia dôchodkového systému sponzorovaného subjektom v hostiteľskom členskom štáte a vo všetkých pravidlách, ktoré sa majú uplatniť v súlade s článkom 18 ods. 7 a odsekom 7 tohto článku.

9. Inštitúcia podlieha priebežnému dohľadu zo strany príslušných orgánov hostiteľského členského štátu, pokiaľ ide o súlad svojich činností s požiadavkami pracovného a sociálneho práva hostiteľského členského štátu týkajúceho sa oblasti zamestnaneckých dôchodkových systémov uvedených v odseku 5 a s požiadavkami na informovanosť uvedenými v odseku 7. Ak tento dohľad odhalí nezrovnalosti, príslušné orgány hostiteľského členského štátu bezodkladne informujú príslušné orgány domovského členského štátu. V koordinácii s príslušnými orgánmi hostiteľského členského štátu, príslušné orgány domovského členského štátu prijmu potrebné opatrenia, aby sa zabezpečilo, že inštitúcia ukončí s odhaleným porušením sociálneho a pracovného práva.

10. Ak napriek opatreniam, ktoré prijali príslušné orgány domovského členského štátu alebo preto, že v domovskom členskom štáte chýbajú vhodné opatrenia, inštitúcia aj naďalej porušuje platné ustanovenia požiadaviek sociálneho a pracovného práva hostiteľského členského štátu týkajúce sa oblasti zamestnaneckých dôchodkových systémov, príslušné orgány hostiteľského členského štátu môžu po tom, čo informovali príslušné orgány domovského členského štátu, prijať vhodné opatrenia na zabránenie alebo potrestanie ďalších nezrovnalostí vrátane, pokiaľ je to vyložene potrebné, zabránenia danej inštitúcii vo fungovaní v hostiteľskom členskom štáte pre sponzorujúci subjekt.

Článok 21

Spolupráca medzi členskými štátmi a Komisiou

1. Členské štáty primeraným spôsobom zabezpečia jednotné uplatňovanie tejto smernice pravidelnou výmenou informácií a skúseností s úmyslom rozvinúť najlepšiu prax v tejto oblasti a užšiu spoluprácu a tým zabrániť narušeniam hospodárskej súťaže a vytvoriť podmienky požadované pre neproblematické cezhraničné členstvo.

2. Komisia a príslušné orgány členských štátov budú úzko spolupracovať s úmyslom uľahčiť dohľad nad operáciami inštitúcií zamestnaneckého dôchodkového zabezpečenia.

3. Každý členský štát informuje Komisiu o hlavných ťažkostiach, ktoré spôsobuje uplatňovanie tejto smernice.

Komisia a príslušné orgány dotknutých členských štátov čím skôr preskúmajú takéto ťažkosti, aby našli primerané riešenie.

4. Štyri roky od dátumu nadobudnutia účinnosti tejto smernice Komisia vydá správu, v ktorej zhodnotí:

- a) uplatňovanie článku 18 a pokrok dosiahnutý pri prispôbovaní vnútroštátnych systémov dohľadu a
- b) uplatňovanie druhého pododseku článku 19 ods. 2, najmä situáciu prevažujúcu v členských štátoch ohľadne využívania depozitárov a úlohy, ktorú majú, ak je to vhodné.

5. Príslušné orgány hostiteľského členského štátu môžu požiadať príslušné orgány domovského členského štátu, aby rozhodli o oddelení aktív a pasív inštitúcie, ako je uvedené v článku 16 ods. 3 a článku 18 ods. 7

Článok 22

Vykonanie

1. Členské štáty uvedú do účinnosti zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou do 23. septembra 2005. Bezodkladne o tom informujú Komisiu.

Členské štáty uvedú priamo v prijatých ustanoveniach alebo pri ich úradnom uverejnení odkaz na túto smernicu. Podrobnosti o odkaze upravia členské štáty.

2. Členské štáty oznámia Komisii znenie hlavných ustanovení vnútroštátneho práva, ktoré prijali v oblasti pôsobnosti tejto smernice.

3. Členské štáty môžu do 23. septembra 2010 odložiť uplatňovanie článku 17 ods. 1 a 2 na inštitúcie nachádzajúce sa na ich území, ktoré v dátume stanovenom v odseku 1 tohto článku nemajú minimálnu úroveň bilančných rezerv požadovaných podľa článku 17 ods. 1 a 2. Avšak inštitúcie, ktoré chcú viesť cezhraničné dôchodkové systémy v zmysle článku 20, nesmú tak urobiť, pokiaľ nedodržia pravidlá tejto smernice.

4. Členské štáty môžu do 23. septembra 2010 odložiť uplatňovanie článku 18 ods. 1 písm. f) na inštitúcie, ktoré sa nachádzajú na ich území. Avšak inštitúcie, ktoré chcú viesť cezhraničné dôchodkové systémy v zmysle článku 20, nesmú tak urobiť, pokiaľ nedodržia pravidlá tejto smernice.

Článok 23

Nadobudnutie účinnosti

Táto smernica nadobúda účinnosť v deň uverejnenia v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Článok 24

Adresáti

Táto smernica je adresovaná členským štátom.

V Luxemburgu 3. júna 2003

Za Európsky parlament

predseda

P. COX

Za Radu

Predseda

N. CHRISTODOULAKIS